

Commissie voor Buitenlandse
Betrekkingen

van

WOENSDAG 4 DECEMBER 2024

Namiddag

Commission des Relations
extérieures

du

MERCREDI 4 DÉCEMBRE 2024

Après-midi

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.28 uur en voorgezeten door mevrouw Britt Huybrechts.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 28 et présidée par Mme Britt Huybrechts.

01 **Vraag van Ellen Samyn aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid) over "De Belgische bijdrage aan het klimaatbeleid in ontwikkelingslanden" (56000899C)**

01 **Question de Ellen Samyn à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, Coopération au développement et Grandes Villes) sur "La contribution de la Belgique à la politique climatique dans les pays en voie de développement" (56000899C)**

01.01 **Ellen Samyn (VB):** Mijnheer de minister, de Belgische bijdrage aan internationale klimaatfinanciering verdrievoudigde sinds 2020 van 70 miljoen euro naar 216 miljoen in 2023.

Op de afgelopen klimaatop in Bakoe is er onder andere over de bijdrage en de financiële engagementen van de geïndustrialiseerde landen ten opzichte van de ontwikkelingslanden gesproken. Welk bedrag heeft België voor 2024 uitgetrokken en welk bedrag heeft het voor 2025 gebudgetteerd? Klopt het dat voor de Belgische financiering middelen voor ontwikkelingshulp naar klimaatfinanciering worden verschoven? Het globale Zuiden eist zowel zijn recht op ontwikkeling op als een grotere bijdrage voor de vergroening van zijn energievoorziening en de aanpassing aan klimaatverandering. Over welke bedragen werd er gesproken? Hebt u hierover onlangs met uw Europese collega's samengezeten?

België zou dankzij garanties van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden 490 miljoen euro aan private financiering voor investeringen in hernieuwbare energie en duurzame landbouw in ontwikkelingslanden mobiliseren. Kunt u dat bevestigen? Betreft het een jaarbedrag of wordt de 490 miljoen verspreid over een aantal jaren? Indien het een jaarbedrag betreft, wat zijn de prognoses voor 2024 en 2025?

01.02 **Minister Frank Vandenbroucke:** België rapporteert elk jaar in september aan de Europese Unie over onze klimaatfinanciering. De cijfers van 2024 zullen pas in september 2025 beschikbaar zijn.

In 2023 bedroeg de Belgische publieke internationale klimaatfinanciering 248 miljoen euro. De federale overheid nam 216 miljoen euro voor haar rekening. Tegen eind 2024 zullen we ongeveer hetzelfde niveau halen als in 2023. Voor 2025 ligt via de meerjarige klimaatactie ook al voor 138 miljoen euro aan bijdragen vast.

De internationale Belgische klimaatfinanciering is deel van de Belgische ontwikkelingssamenwerking en is dus onze ODA. In 2023 was de klimaatfinanciering goed voor 7 % van onze ontwikkelingshulp.

Daarnaast hebben we private internationale klimaatfinanciering die met publieke fondsen wordt gemobiliseerd en dus aanvullend werkt bij de private kapitaalmarkten. Die was in 2023 inderdaad goed voor 490 miljoen euro. Het grootste deel, 360 miljoen euro, werd gemobiliseerd dankzij kapitaal en leningen van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO).

Daarnaast hebben ook exportverzekeringen van Credendo, voor 129 miljoen euro, en de Business Partnership Facility, voor 1 miljoen euro, bijgedragen aan de mobilisatie van de financiering van private actoren. Dat is geen vast jaarbedrag. Dat is afhankelijk van investeringen.

Ik hoop wel dat we, samen met onze actoren, die ambitie in de toekomst kunnen blijven waarmaken.

De meest kwetsbare landen en de armste bevolkingsgroepen lijden het meest onder de gevolgen van de klimaatcrisis. Dat was ook een belangrijk punt in de onderhandelingen in Bakoe. De standpunten daarover, waaronder die inzake financiering, zijn Europees vastgelegd. Het akkoord van Bakoe voorziet in een doelstelling van 300 miljard dollar, waarbij de ontwikkelde landen de leiding zullen nemen. Het gaat hier om, ten eerste, publieke financiering, ten tweede, publiek gemobiliseerde private financiering en, ten derde, bijdragen van de multilaterale ontwikkelingsbanken.

Ook wil België, samen met de EU, dat elk land voldoende bijdraagt, dus ook China en de Golfstaten.

01.03 Ellen Samyn (VB): Mijnheer de minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik heb begrepen dat ik op de cijfers voor 2024 moet wachten tot 2025.

Het kan u misschien verbazen, maar ik heb toch geen goed gevoel overgehouden aan de voorbije klimaatop, nog los van het feit dat die in Azerbeidzjan plaatsvond. Er werden bijvoorbeeld geen afspraken gemaakt om fossiele brandstoffen in te perken, omdat de oliestaten niet willen meewerken. Ook willen de arme landen nog altijd veel meer financiering, maar ze willen zelf niets ondernemen om hun uitstoot te verminderen. Het zal in ieder geval een grote uitdaging worden.

Wat mij ook zorgen baart, is dat klimaatfinanciering verdoken ontwikkelingshulp zou worden, of vice versa. Ik hoop dat er heel goed op toegezien zal worden dat de budgetten op een correcte manier worden gebruikt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van Britt Huybrechts aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid) over "De ontwikkelingssamenwerking in Irak" (56001121C)

02 Question de Britt Huybrechts à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, Coopération au développement et Grandes Villes) sur "La coopération au développement en Irak" (56001121C)

02.01 Britt Huybrechts (VB): Mijnheer de minister, op maandag 18 november was het de Europese Dag van de Bescherming van Kinderen tegen Seksuele Uitbuiting en Seksueel Misbruik.

Helaas komt kindermisbruik nog steeds veel te vaak voor. Zo ook in Irak, waar men het zelfs wil legaliseren. Men is daar immers al enkele maanden bezig met het proberen doorvoeren van een wetsvoorstel dat het legaal zal maken voor mannen om te huwen met negenjarige meisjes. Men wil in Irak dus kindhuwelijken, pedofilie en het verkrachten van jonge meisjes legaliseren. Als toekomstige moeder ben ik hierdoor gedegouteerd en baart mij dat heel veel zorgen.

In het verleden heeft men in Irak al gesproken over soortgelijke wetswijzigingen, onder andere in 2014 en 2017. Deze zomer kwam het wetsvoorstel terug op tafel te liggen en op 17 september oordeelde het Iraakse federale hooggerechtshof dat de wetswijziging in overeenstemming is met de Iraakse grondwet. Tot slot zouden de voorgestelde wetswijzigingen de religieuze raden van de soennieten en de sjiïeten de bevoegdheid geven om hieraan een eigen interpretatie te geven volgens de sharia, met alle gevolgen van dien.

Mijnheer de minister, ik verneem graag van u of België zijn ontwikkelingshulp aan Irak zo snel mogelijk zal opschorten. Geeft België nog financiële of materiële steun aan Irak? Zo ja, hoeveel en waarover gaat dat precies? Zal die steun worden opgeschort indien het wetsvoorstel zou worden aangenomen?

02.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Huybrechts, ik deel de grote bezorgdheid en verontwaardiging over de situatie van meisjes en vrouwen in Irak, meer bepaald over de impact die dat wetsvoorstel tot amendering kan hebben indien het wordt goedgekeurd. Samen met onze gelijkgezinde partners, waaronder de Europese delegatie in Irak en andere EU-lidstaten, heeft België de ontwikkelingen met betrekking tot dat voorstel de voorbije maanden gevolgd. Er vonden op verschillende niveaus contacten plaats met Iraakse gesprekspartners waarbij onder meer de

internationale verplichtingen van Irak ten aanzien van het Kinderrechtenverdrag en het verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen ter sprake kwam.

Ik kan u verzekeren dat net als bij eerdere gelijkaardige initiatieven ook nu de internationale gemeenschap onder leiding van de VN-vertegenwoordiger en agentschappen zoals UNICEF en UN Women in Irak alles in het werk stellen om schadelijke praktijken zoals kindhuwelijken te bestrijden.

Uiteraard zou een opschorting van de activiteiten van bijvoorbeeld het Spotlight Initiative UNICEF, UN Women en UNFPA, multilaterale organisaties en initiatieven die specifiek inzetten op de bescherming van die meisjes, op de strijd tegen geweld tegen vrouwen en meisjes en op hun seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, net geen effectieve maatregel zijn. Ons land steunt die activiteiten allemaal via algemene bijdragen aan die organisaties. Indirect dragen wij dus bij aan de tegenbeweging en de inspanningen die nodig zijn tegen dat soort van wanstaltige voorstellen en praktijken.

Om verder op uw vraag te antwoorden, kan ik zeggen dat tijdens deze legislatuur de Belgische federale ontwikkelingssamenwerking geen directe projectfinanciering heeft lopen in Irak. Wel werd er over de periode 2019-2023 voor 32,3 miljoen euro van de officiële Belgische hulp, de ODA, voor Irak aangemerkt. Daarvan bestond 12,7 miljoen euro uit humanitaire hulp en 18,7 miljoen euro kwam uit andere budgetten van de FOD Buitenlandse Zaken, voor onder andere de financiering van ontminning of voor een United Nations Development Program in Irak.

De resterende 900.000 euro kwam uit de budgetten van Vlaanderen, de provincies en de gemeenten. Het ging hier niet om gouvernementele samenwerking, maar wel over activiteiten via multilaterale organisaties of via de civiele maatschappij voor specifieke doeleinden. De laatste DGD-bijdrage aan humanitaire organisaties in Irak dateert overigens van 2020.

Voor 2024 voorziet de federale regering geen financieringen. Pas volgend jaar zullen we de externe ODA-gegevens over 2024 ontvangen.

02.03 Britt Huybrechts (VB): Mijnheer de minister, ik ben enorm blij te horen dat we momenteel geen geld aan Irak geven tijdens die ontminningen en evenmin indirect geld geven aan om het even welke organisatie die tegen het voorstel voor de rechten van vrouwen en kinderen zou strijden.

Ik hoop van harte dat we dit blijven opvolgen en dat de media het belangrijk genoeg zullen vinden om hierover te berichten. Voor zover ik weet, is België het enige land waar daarover nog niets in de media is verschenen. Ik heb mijn informatie moeten halen uit Nederlandse, Duitse en andere internationale kranten.

Ten slotte druk ik ook mijn hoop uit dat België op internationaal vlak ervoor zal blijven pleiten om in de toekomst maatregelen te nemen indien dit er alsnog zou doorkomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.39 uur.
La réunion publique de commission est levée à 14 h 39.*